

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY 2013 - II. termín

GYMNÁZIUM OMSKÁ

Kód uchazeče

ČESKÝ JAZYK

Součet bodů:

Obor: 79-41-K/41

Opravil:

Kontroloval:

A. Doplňte vynechaná písmena a interpunkci.

Hrdinové nejstarších pověstí

Naše nejstarší dějiny - osídlení země a vláda jejich spravedlivých knížat - se stal námětem bájných vyprávění. Naši slovanští předkové toužili znát svou minulost. To co si vyprávěli o slavných činech předků a ústním podáním si předávali z pokolení na pokolení zapsal jako první pražský kněz Kosmas.

Jeho pověsti vyprávěl o praotci Čechov, o knížeti Krokovi, sídlícím na Vyšehradě o jeho moudrých dcerách, zejména o Libuši a jejím manželovi Přemyslov. Líčil hrdiny a boje i malicherné spory. Uváděl také jména sedmi předchůdců Bořivojov. Byli to prý Nezamisl, Mnata, Vojen, Vnislav, Křesomisl, Neklan a Hostivít.

Hrdiny pověstí byly postavy nedoložené a pravděpodobně z větší části vymyšlené. Ani archeologické výzkumy na Vyšehradě nedaly Kosmovi za pravdu.

Některým spisovatelům dalších století se Kosmovy příběhy zdály na zajímavé údaje příliš skoupé a proto řadu podrobností domýšleli, někdy dokonce i připisovali pověsti, které znal odjinud. Tak se k praotci Čechov, Libuši a dalším bájným postavám připojil Horymír s Šemíkem, Ctirad a Šárka a jiní. Nejznámějším převyprávěním nejstarších pověstí se stal Jiráskovy pověsti české.

V 19. století, v době národního obrození, se hrdinové nejstarších pověstí stal častými náměty děl mnoha našich nejvýznamnějších umělců. Jejich básně, obrazy, sochy i hudební skladby povzbuzovaly lid v těžkých chvílích a posilovaly národní sebevědomí. Malíři a sochaři dali konkrétní podobu a tvář většině postav a hrdinů pověstí. Přiblížili nám je jako živé bytosti které měly pohnuté osudy. Vytvořil obrazy, které se hluboce vtiskly do povědomí většiny Čechů.

Podle H. Mandelové

--

B. Jazyková část

Následující úkoly se nevztahují k úvodnímu textu. Vždy je právě jedna odpověď správná.

V úkolech 1 až 5 vyhledejte, co je napsáno bez pravopisných chyb.

1. a) Sousedovi psi na mě zuřivě štěkali.
b) Sousedovi psi na mně zuřivě štěkali.
c) Sousedovy psi na mě zuřivě štěkali.
2. a) Letní prázdniny bychom chtěli strávit v jižních Čechách.
b) Letní prázdniny bychom chtěli strávit v jižních Čechách.
c) Letní prázdniny bychom chtěli strávit v Jižních Čechách.
3. a) Tamější obyvatelé mi nerozumněli.
b) Tamnější obyvatelé mi nerozuměli.
c) Tamější obyvatelé mi nerozuměli.
4. a) Děti měli možnost zhlédnout nový film.
b) Děti měly možnost shlédnout nový film.
c) Děti měly možnost zhlédnout nový film.
5. a) Pohádkoví čerti a víly okouzlili malé diváky.
b) Pohádkový čerti a víly okouzlili malé diváky.
c) Pohádkoví čerti a víly okouzlily malé diváky.
6. Vyhledejte slovo složené :
a) plavkyně
b) rychlobruslařka
c) lyžařka
7. Slovo velezrada vzniklo :
a) odvozováním
b) zkracováním
c) skládáním
8. Určete sousloví :
a) přijímací zkouška
b) náročná zkouška
c) cizojazyčná zkouška
9. Dvojice slov velký – malý; ostrý - tupý nejsou :
a) antonyma
b) synonyma

--

10. Vyberte dvojici s chybným významem uvedených cizích výrazů :
- pozitivní - kladný
  - penalta – pokutový kop
  - biografie – přírodopis
11. Vyhledejte, kde je podtržené slovo stejným slovním druhem :
- Bydlí blízko školy. Blízko našeho domu se stala dopravní nehoda.
  - Půjdu tam místo něho. Je to zajímavé místo.
  - Sousedovi psi na nás štěkali. Sousedovi jsem nerozuměl.
12. Označte skupinu zájmen přivlastňovacích :
- náš, tobě, svému
  - jejich, můj, váš
  - svůj, jeho, vám
13. Zvolte správnou variantu :
- rozhovor se dvěma dívkami
  - rozhovor se dvěma dívkama
  - rozhovor se dvěma dívkami
14. Určete dvojici slov nedokonavých :
- malovat, volat
  - namalovat, zavolat
  - volat, zazpívat
15. Správný tvar 1. osoby podmiňovacího způsobu přítomného je :
- volali bysme
  - volali by jsme
  - volali bychom
16. Vyhledejte podstatná jména pomnožná :
- sáňky, prázdniny, housle
  - křoví, stromoví, obyvatelstvo
  - sešity, listy, domy
17. Správný tvar 2. stupně přídavného jména jednoduchý je :
- nejjednodušší
  - jednoduší
  - jednodušší
18. Věta jednočlenná není :
- Zastesklo se mi.
  - Psal.
  - Stmívalo se.

--

19. Slovo analýza znamená :
- souhrn
  - předpoklad
  - rozbor
20. Označte větu s podmětem všeobecným.
- Příští víkend pojedeme na hory.
  - Hlásili to v rozhlase.
  - Žáci se vrátili z prázdnin.
21. Najděte větu s přívlastkem neshodným.
- Jezdci bojovali o první místo.
  - K Pražskému hradu jsme stoupali Nerudovou ulicí.
  - Vzpomínka na domov je hřála.
22. Určete souvětí s vedlejší větou podmětnou.
- Těším se, až se vrátí.
  - Zdá se, že má pravdu.
  - Nevím, kdo přijde.
23. V souvětí „Klademe si otázku, jak máme postupovat dál, abychom úkol splnili.“ není vedlejší věta :
- přívlastková
  - přísluvečná
  - doplňková
24. V souvětí „Děti mluvily na pana Proška česky, a on jim odpovídal německy.“ jsou věty hlavní v poměru :
- slučovacím
  - stupňovacím
  - odporovacím
25. Souvětí „Není mi známo, proč odešel a kdy se vrátí.“ obsahuje :
- 1 větu hlavní, 2 věty vedlejší předmětné
  - 1 větu hlavní, 2 věty vedlejší podmětné
  - 2 věty hlavní, 1 větu vedlejší podmětnou
26. Ve větě „Povídky Jana Nerudy, rodáka malostranského, byly zfilmovány.“ čárkami oddělujeme :
- samostatný větný člen
  - vsuvku
  - přístavek
27. Slohový útvar informující posluchače nebo čtenáře o nějaké události, která se stala, a někdy ji i zároveň hodnotí, se nazývá :
- zpráva
  - oznámení
  - výklad

--

28. Odborný popis, výklad a studie patří ke stylu :
- administrativnímu
  - uměleckému
  - odbornému
29. Vyhledejte chybné rčení k vystižení povahových rysů :
- jedl vtipnou kaši
  - hraje první housle
  - vrátil se pod rodnou střechu
30. Označte prostředek slohově nezabarvený :
- tlustřoch
  - knihovna
  - barabizna

C. Úkoly z literatury

Text k úlohám 31 – 40

Obr uslyšel Odysseovo volání a zuřivě se vyřítil z jeskyně. Utrhl vrchol veliké hory a vrhl jej ve směru, odkud přicházel hlas. Skalisko dopadlo těsně před Odysseovu loď. Nechybělo mnoho a bylo by ji roztránilo. Moře se rozvířilo, zvedla se mocná vlna a hnala loď ke kyklopskému pobřeží. Jen stěží odvrátili veslaři loď od břehu.

Když se vzdálili od pevniny dvakrát tolik co prve, vykřikl Odysseus znovu:

„Až se tě, Kyklope, někdo zeptá, kdo tě oslepil, řekni mu, že tě připravil o zrak Odysseus z ostrova _____!“

„Běda mi,“ zanaříkal obr, „splňuje se stará věštba. Kdysi mi bylo prorokováno, že mne oslepi Odysseus. Myslil jsem, že to bude muž veliký a silný jako já a že se mnou bude zápasit. A teď přijde takový maličký člověk a lstí mne připraví o zrak. Ale počkej, Odyssee, vyprosím si u otce Poseidona, aby ses vrátil domů hodně pozdě a sám, bídný, bez přátel a na cizí lodi!“

31. Ke kterému literárnímu druhu výchozí text řadíme?
- lyrickému
  - lyrickoepickému
  - epickému
32. Který pojem přímo souvisí s ukázkou?
- próza
  - strofa
  - veršovaná forma
33. Uveďte synonyma ke slovu věštba :
- domněnka
  - proroctví
  - dohoda

--

34. Vyhledejte tvrzení, které nesouvisí s ukázkou.
- V textu je užita přímá řeč.
  - V textu můžeme najít příklad přirovnání.
  - V textu nemůžeme najít slovo zdrobnělé.
35. Jak se nazývají příběhy, do nichž lidé dávných dob vtělili své představy o vzniku světa, přírodních jevech, o životě bohů?
- báchorky
  - báje
  - legendy
36. S bohem Poseidonem se setkáváme v mytologii :
- slovanské
  - germánské
  - řecké
37. Který výraz patří na vynechané místo?
- Lesbos
  - Ithaky
  - Rhodos
38. Která skutečnost nevyplývá z ukázky?
- Kyklop je synem Poseidona.
  - Kyklop je obr.
  - Odysseus prorokoval Kyklovi, že ho oslepí.
39. Jak říkáme uměleckému vyjádření - ...zvedla se mocná vlna a hnala loď...?
- metonymie
  - personifikace
  - metafora
40. Příběhy z dávných dob převyprávěl především :
- František Hrubín
  - Josef Čapek
  - Eduard Petiška

--